

Kommuner i denne Amtsraadsreds vil faa 27 Sendemænd, medens Odder Kommune, der har samme Folketal i alt væsentligt som disse 9 Kommuner, vil faa 14 Sendemænd. Altsaa, Vælgerne i disse smaa Landkommuner vil faa dobbelt saa stor Indflydelse som Vælgerne i denne store Stationsby. Her er ikke Ligheden gennemført absolut. Det samme gælder paa et andet vigtigere Punkt, nemlig Forholdet mellem den Repræsentation, som tilkommer de forskellige Landstingskredse. Der har man ikke gjort, hvad jeg synes havde været det eneste naturlige, at tildele de 3 Landstingskredse et Antal af Landstingsmænd svarende til Folketallet, men man er gaaet den underlige Vej at tildele dem et Antal, der svarer til Antallet af Folketingskredsene i hver Landstingskreds. Dette staar i Forbindelse med Valgkredsordningen til Folketinget, Affattelsen af Grundlovens § 32, hvorefter man tillægger Befolkningstætheden en vis Betydning og derved gør de agrariske Kredse noget mere vægtige end Bykredsene. Juni-Grundloven var i saa Henseende en grand seigneur. Den delte Valgretten ud med rund Haand uden smaalige Hensyn til, om man paa et enkelt Punkt kunde tilfede en enkelt Stand eller en enkelt Klasse en lille Fordel.

Paa et andet Punkt er det her foreliggende Forslag mere konservativt end Juni-Grundloven. Der gennemføres til det nye Landsting Forholdstalsvalg over hele Linien paa ikke mindre end 5 Stadier. Vi faar indirekte Valg, enkelt indirekte Valg for Københavns Vedkommende, dobbelt indirekte Valg for Købstædernes Vedkommende og tredobbelt indirekte Valg for Landkommunernes Vedkommende, og saa faar vi endelig som den sidste Afslutning Forholdstalsvalg af de 12 Landstingsmænd. Paa alle Stadier Forholdstalsvalg. Jeg kunde for øvrigt fristes til her at vende mig til Højre og sige: Dette Parti, som har krævet Forholdstalsvalg, faar ikke een Gang Forholdstalsvalg, men faar det 5 Gange. Mein Liebchen, was willst du noch mehr? Juni-Grundloven kendte ikke Forholdstalsvalg. Juni-Grundloven kendte kun det rene Flertalsvalg. Ved det indirekte Valg, som fandt Sted, var det det rene Flertal, det simple Flertal, der var afgørende, baade ved Valg af Valgmænd og ved Valg af Landstingsmænd. Det er altsaa klart, at Juni-Grundloven ikke gav Mindretallene, altsaa heller ikke de konservative Mindre-

tal, nær den Repræsentationsmulighed, som de vil faa ved det foreliggende Forslag.

Et Punkt, som jeg tillægger mindre Vægt, men som dog har nogen Betydning, hvor det her foreliggende Forslag heller ikke staar fuldt ud ved Siden af Juni-Grundloven, er Bestemmelsen om Folketingsvalgperioderne, der her gøres 4-aarige, medens de efter Juni-Grundloven er 3-aarige. Jo mere man forlænger Valgperioden, des mere indskrænker man trods alt, hvad der af praktiske Grunde kan siges derfor, Folkets Kontrol med dets Repræsentanter.

Det Landsting, der vil fremkomme ved det her foreliggende Forslag, vil i Virkeligheden give Konservatismen i vort Land mange Garantier. Det er et Landsting, valgt paa det Grundlag, jeg nu har skildret, et Landsting, valgt paa 8 Aar, et Landsting, valgt af Kommunalbestyrelser, hvis Valg maaske ligger 3--4 Aar forud for Valget af Landstinget, der altsaa kan komme til at sakke en halv Snes Aar bagud i Udviklingen, staa en halv Snes Aar længere tilbage end den Repræsentation, der i det givne Øjeblik i Folketinget repræsenterer Udviklingen. Det er altsaa en Bremse for Udviklingen af ikke ringe konservativ Betydning. Derfor er jeg heller ikke uden Betænkelighed ved den Ordning, hvorved Regeringen ved sit Forslag vil træffe en Afgørelse i Spørgsmaalet om Finanslovkonflikt mellem Tingene, nemlig ved en fælles Afstemning mellem de to Ting. Thi vel kommer Folketinget til at tælle omtrent dobbelt saa mange Medlemmer som Landstinget og faar derved en Overvægt, men paa den anden Side betyder Fællesafstemningsprincippet her, hvor de to Ting ikke udgaar af samme Vælgerkorps, at der i saadanne Sager kommer til at kræves en vis kvalificeret Majoritet i dette Ting, medens det er Demokratiet gamle Standpunkt, at et Flertal i Folketinget, det være saa lille, som det være vil, blot det er et Flertal, sætter sit afgørende Præg paa Finansloven. Jeg synes altsaa, at den højtærede Konseilspræsident ikke har Ret, naar han siger, at det forelagte Forslag gaar videre end Juni-Grundloven. Det forekommer mig, at det ikke gaar saa vidt, som Juni-Grundloven gik.

Vi fra vor Side kunde have ønsket, at Regeringen fuldt ud var gaaet saa vidt som Juni-Grundloven. Vi kunde selvfølgelig have ønsket, at den var gaaet endnu videre. Vi kunde ønske, at man nu, da Forfatningsspørgsmaalet tages op paa ny,